

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DOSAR NR. 5687/2/2011

Sentința civilă nr. 1138
Ședința publică de la 20.02.2012
Curtea constituită din:
PREȘEDINTE: SPÎNU OVIDIU
GREFIER: FUIOREA VICTORIA MIHAELA

Pe rol este acțiunea în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâțul VASILE GHEORGHE având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al Securității (OUG 24/2008)”.

Dezbaterile în fond au avut loc în ședința publică de la 06.02.2012, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta încheiere civilă când, Curtea având nevoie de timp pentru a examina actele dosarului și a delibera, a amânat pronunțarea la 13.02.2012 și apoi la 20.02.2012 când a hotărât următoarele:

CURTEA,

Prin cererea înregistrată pe rolul instanței la data de 20.06.2011 reclamanta Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a chemat în judecată pe pârâțul Vasile Gheorghe, născut la data de 06.05.1946 în com. Unirea, județul Brăila, fiul lui Alexandru și Alexandrina, domiciliat în municipiul Brăila, [REDACTAT], județul Brăila solicitând instanței ca prin hotărârea ce se va pronunța să se constate calitatea de lucrător al Securității în privința pârâtului.

În motivarea cererii reclamanta a arătat următoarea situație de fapt și de drept:

În fapt, prin cererea nr. P 2984/08/27.01.2009, adresată C.N.S.A.S. de către domnul [REDACTAT] se solicita verificarea, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității, pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului fond informativ nr. I 10396 (cotă C.N.S.A.S.), dosar în care domnul VASILE Gheorghe figurează în vol. 2, la filele 105, 112, 113, 114, 117, 118. De asemenea, prin cererea nr. P 1205/09/11.06.2009, adresată C.N.S.A.S. de către domnul [REDACTAT], se solicita verificarea, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității, pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului fond informativ nr. I 235032 (cotă C.N.S.A.S.), dosar în care domnul VASILE Gheorghe figurează în vol. 1, la fila 424 și în vol. 2, la filele 249, 250, 259, 267, 268. Ținând cont de prevederile art. 1 alin. 7, alin. 8 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererile formulate sunt legale.

În fapt, așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatate nr. DI/1/1000/09.05.2011, precum și al înscrisurilor pe care le atașăm acțiunii noastre, domnul VASILE Gheorghe, având gradul de căpitan din cadrul Inspectoratului Județean Brăila, Serviciul 3, a propus „continuarea urmăririi /.../ mai ofensiv” a unui „preot catolic”, semnalat cu „relații suspecte cu cetățeni străini” și

„continuă relațiile cu preoții catolici din țară, atât prin întâlniri directe cu ocazia unor sărbători, cât și telefonic”.

Ulterior, în aceeași acțiune informativă, pârâtul a propus următoarele măsuri informativ – operative:

- dirijarea de surse informative;
- filaj pe momente operative.

Măsurile propuse de către pârât au fost puse în aplicare așa cum rezultă și din materialele depuse în probatoriu.

Față de cele arătate, se impune următoarea precizare: definiția legală a noțiunii de lucrător nu presupune situațiile în care respectivele persoane (ofițeri, subofițeri) încălcau întregul sistem juridic în vigoare înainte de 1989, ci doar cazurile în care aceștia suprimau sau îngrădeau <drepturi și libertăți fundamentale ale omului>. Din punctul de vedere al legiuitorului, este irelevant dacă aceste încălcări sau limitări aveau susținere legală sau regulamentară. Altfel spus, un angajat al Securității care respectând instrucțiunile din acea vreme ar fi instrumentat un dosar încălcând, pe motive politice, drepturi și libertăți fundamentale stipulate de Constituția de la acea dată, precum și de pactele internaționale, la care România era parte, respectivul se înscria în sfera lucrătorilor Securității, în sensul OUG nr. 24/2008 cu modificările și completările ulterioare.

În consecință, așa cum reiese din documentele cuprinse în Nota de Constatare amintită anterior, pe care de altfel le-am reținut și în motivarea acțiunii noastre în constatare, activitatea domnului VASILE Gheorghe se remarcă prin acțiunile ce au avut ca efect îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Opinăm astfel că activitățile desfășurate de către domnul VASILE Gheorghe, în calitate de angajat al fostei Securități, au îngrădit următoarele drepturi și libertăți fundamentale ale omului, recunoscute și garantate de legislația în vigoare la acea dată:

- dreptul la secretul corespondenței, viață privată, prevăzute de art. 33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Pentru argumentele prezentate anterior, considerăm că sunt asigurate condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, pentru a se putea constata calitatea de „lucrător al Securității”. Astfel, norma citată impune îndeplinirea următoarelor condiții pentru a se putea reține calitatea invocată:

1. Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989. Or, în speța dată, această condiție este asigurată deoarece, așa cum am mai precizat, domnul VASILE Gheorghe a avut gradul de căpitan în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Brăila, Serviciul 3 (1984-1986).

2. În calitatea menționată la punctul 1, să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată prin acțiunile expuse pe larg anterior. Așa cum se poate observa, toate măsurile întreprinse de către domnul VASILE Gheorghe au încălcat flagrant drepturi și libertăți fundamentale ale omului garantate prin legile în vigoare la acea dată.

În drept, ne întemeiem acțiunea pe conținutul articolelor: art. 1 alin. 7, alin. 8, art. 2 lit. a, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 *privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 27 alin. 1 și alin. 5 și art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de

organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea Colegiului C.N.S.A.S. nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 112 al Codului de Procedură Civilă.

În dovedirea cererii reclamanta a solicitat , iar instanța a încuviințat proba cu înscrisuri , depunând la dosar următoarele acte:

1. Nota de Constatare nr. DI/1/1000/09.05.2011, aprobată de către Colegiul C.N.S.A.S.;
2. Dosar nr. I 10396 (cota C.N.S.A.S.), vol. 2, f. 105, 112, 113, 114, 117, 118;
3. Dosar nr. I 235032 (cota C.N.S.A.S.), vol. 1, f. 424 , vol. 2, f. 249, 250, 259, 267, 268;
4. Dosar nr. I 21396 (cota C.N.S.A.S.), vol. 3, f. 12 – 15, 184; vol. 4, f. 56 – 59, 61 – 69, 100 – 109, 209, 212 – 222;
5. Cererea de verificare nr. P 2984/08/27.01.2009, adresată C.N.S.A.S. de către domnul
[REDACTAT];
6. Cererea de verificare nr. P 1205/09/11.06.2009, adresată C.N.S.A.S. de către domnul
[REDACTAT];

Materialele menționate la punctele 2 - 4 respectă condițiile puse de articolul 11 alineatul 3 al Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008.

Pârâtul legal citat nu s-a prezentat în fața instanței de judecată , însă a depus întâmpinare prin care a solicitat respingerea cererii ca neîntemeiată.

În esență a arătat că prin activitatea de fapt desfășurată de către acesta nu a încălcat drepturile și libertățile legitime ale niciunei persoane.
Instanța a încuviințat pentru părți proba cu înscrisurile depuse la dosarul cauzei.

Analizând probele administrate în cauză instanța instanța reține că cererea reclamantei este neîntemeiată, urmând a fi admisă ca atare.

Analizând fondul cauzei curtea consideră necesar a efectua câteva aprecieri cu caracter general, de natură să pună în lumină rațiunea adoptării legislației privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, precum și consecințele hotărârilor judecătorești pronunțate în urma parcurgerii procedurilor prevăzute de O.U.G. nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008.

În acest sens, trebuie observat că în preambulul O.U.G. nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008, se relevă că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale”.

Din analiza preambulului și a prevederilor OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, rezultă, fără echivoc, că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei

societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care, în prezent, candidează pentru, sau, după caz, ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situații de a fi garanții Constituției și ai democrației) sau dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neînstituind o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității. Totodată, reglementarea în discuție contribuie la o mai bună înțelegere a prezentului și la o proiectare adecvată a viitorului societății românești.

În esență, sub aspectul care interesează în cauză, OUG nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, urmărește scopul de deconspirarea, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate, sau au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial al României Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S., în temeiul art.12 alin.1 din ordonanță, a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art.3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanței judecătorești investită cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de lucrător sau după caz, colaborator al Securității, nu este acela de a stabili vinovații sau de a le comensura, de a aplica pedepse și de a le individualiza, instanța nerealizând o justiție retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite atât prin Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr.1096/1996 privind demantelarea fostelor regimuri comuniste, cât și prin jurisprudența C.E.D.O. ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Pe fondul cauzei, din examinarea actelor și lucrărilor dosarului, Curtea constată că prin cererea nr. P 2984/08/27.01.2009, adresată C.N.S.A.S. de către domnul ██████████ s-a solicitat verificarea, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității, pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului fond informativ nr. I 10396 (cotă C.N.S.A.S.), dosar în care pârâțul Vasile Gheorghe figurează în vol. 2, la filele 105, 112, 113, 114, 117, 118.

De asemenea, prin cererea nr. P 1205/09/11.06.2009, adresată C.N.S.A.S. de către domnul ██████████, s-a solicitat verificarea, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității, pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului fond informativ nr. I 235032 (cotă C.N.S.A.S.), dosar în care pârâțul Vasile Gheorghe figurează în vol. 1, la fila 424 și în vol. 2, la filele 249, 250, 259, 267, 268.

Ținând cont de prevederile art. 1 alin. 7, alin. 8 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererile formulate sunt legale.

Din cuprinsul Notei de Constatate nr. DI/I/1000/09.05.2011, precum și din celelalte înscrisuri depuse la dosarul cauzei curte reține că pârâțul Vasile Gheorghe, având gradul de căpitan din cadrul Inspectoratului Județean Brăila, Serviciul 3, a propus „continuarea urmăririi /.../ mai ofensiv” a unui „preot catolic”, semnalat cu „relații suspecte cu cetățeni străini” și „continuă relațiile cu preoții catolici din țară, atât prin întâlniri directe cu ocazia unor sărbători, cât și telefonic”.

Ulterior, în aceeași acțiune informativă, pârâțul a propus următoarele măsuri informativ – operative:

- dirijarea de surse informative;

- filaj pe momente operative.

Măsurile propuse de către pârât au fost puse în aplicare așa cum rezultă și din materialele depuse în probatoriu.

Cu privire la definiția legală a noțiunii de lucrător al Securității curtea reține că această noțiune nu presupune situațiile în care respectivele persoane (ofițeri, subofițeri) încălcau întregul sistem juridic în vigoare înainte de 1989, ci doar cazurile în care aceștia suprimau sau îngrădeau <drepturi și libertăți fundamentale ale omului>.

Din punctul de vedere al legiuitorului, este irelevant dacă aceste încălcări sau limitări aveau susținere legală sau regulamentară. Altfel spus, un angajat al Securității care respectând instrucțiunile din acea vreme ar fi instrumentat un dosar încălcând, pe motive politice, drepturi și libertăți fundamentale stipulate de Constituția de la acea dată, precum și de pactele internaționale, la care România era parte, respectivul se înscria în sfera lucrătorilor Securității, în sensul OUG nr. 24/2008 cu modificările și completările ulterioare.

Prin raportare la situația de fapt reținută în prezenta cauză, situație de fapt necontestată de către pârât, ci doar consecințele juridice ale acesteia, curtea reține că activitatea pârâtului a avut ca efect îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, recunoscute și garantate de legislația în vigoare la acea dată:

- dreptul la secretul corespondenței, viață privată, prevăzute de art. 33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Prin raportare la situația de fapt și de drept menționată anterior curtea reține că sunt îndeplinite condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, pentru a se putea constata calitatea de „lucrător al Securității”. Astfel, norma citată impune îndeplinirea următoarelor condiții pentru a se putea reține calitatea invocată:

1. Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989.

Or, în speța dată, această condiție este asigurată întrucât pârâtul Vasile Gheorghe a avut gradul de căpitan în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Brăila, Serviciul 3 (1984-1986).

2. În calitatea menționată la punctul 1, să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului, din cuprinsul Notei de Constatăre nr. DI/1000/09.05.2011, precum și din celelalte înscrisuri depuse la dosarul cauzei curtea reține că pârâtul Vasile Gheorghe, având gradul de căpitan din cadrul Inspectoratului Județean Brăila, Serviciul 3, a propus „*continuarea urmăririi /.../ mai ofensiv*” a unui „*preot catolic*”, semnalat cu „*relații suspecte cu cetățeni străini*” și „*continuă relațiile cu preoții catolici din țară, atât prin întâlniri directe cu ocazia unor sărbători, cât și telefonic*”.

Așa cum reiese din documentele evidențiate anterior, semnate personal de către pârât, activitatea acestuia se remarcă prin acțiunile ce au avut ca efect îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, respectiv dreptul la secretul corespondenței, viață privată, prevăzute de art. 33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Susținerile sale în sensul că nu a făcut decât să respecte legile în vigoare la acel moment, nu este întemeiată, deoarece pârâtul, ca persoană înzestrată cu liber-arbitru, avea posibilitatea de opțiune și astfel, de a nu vătăma drepturile și libertățile fundamentale ale semenilor săi.

Apărarea pârâtului în sensul că nimeni nu a avut de suferit vreo condamnare ca urmare a celor care i se impută, este total nefondată, pârâtul dovedind că nu înțelege astfel, modul în care

sancțiunile vechiului regim comunist, inclusiv măsura avertizării sau punerii în dezbaterea publică, a comportamentului unei persoane, au afectat psihic, așa cum era și firesc, persoanele supravegheate.

Nu mai puțin, afirmația că astfel de persoane nu au avut de suferit, ci dimpotrivă, au fost catalogate drept curajoase și respectate în comunitate, denotă nu numai cinism, dar și împrejurarea că pârâtul cunoștea prea bine gravitatea faptelor sale, neputându-se astfel, pune în umbra apărării uzanțelor regimului comunist.

Împrejurarea că a efectuat activități în cadrul Direcției pentru Securitatea Statului și a realizat activitățile specifice acestei activități de spionaj, nu înlătură realizarea faptelor reprobabile efectuate anterior de către acesta, a căror realizare a fost dovedită de către reclamant în cauză, potrivit argumentelor evidențiate anterior.

Pentru argumentele prezentate anterior, instanța reține că sunt îndeplinite condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. ,293/2008, pentru a se putea constata calitatea de „lucrător al Securității”, acțiunea urmând a fi admisă astfel cum a fost formulată.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:

Admite cererea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3 în contradictoriu cu pârâtul VASILE GHEORGHE, cu domiciliul în Brăila, [REDACTED], județ Brăila.

Constată calitatea de lucrător al Securității în privința pârâtului.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi, 20.02.2012.

Stamp with handwritten signature and the text 'CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII'.

GREFIER,

VIQREA VICTORIA MIHAELA